

Ysraýyly biziň günlerimiziň dinozawry hasaplap bolarmy?

Category: Kitapcy, Publisistika

написано kitapcy | 26 января, 2025

Ysraýyly biziň günlerimiziň dinozawry hasaplap bolarmy?

YSRAÝYLY BIZIŇ GÜNLERIMIZIŇ DINOAZAWRY HASAPLAP BOLARMY?

Dino Park Experience, Tel Aviv / Fotosurat: Tomer Appelbaum
Ysraýyl ýene-de Gazada müňlerçe adamyň gumanitar kömek almak üçin üýşyän ýerine çözdy. Ýene yüzlerce öli, müňlerçe ýaraly bar. Muny nädip düşündirip bolar, men-ä bilemok. Bir palestinalynyň aýdyşy ýaly:

«Sen meniň suwumy al, zeýtun agajymy ýak, öýümi ýok et, işimi elimden al, ýerimi ogurla, kakamy tussag et, ejemi öldür, ýurdumy bombala, bizi masgarala... Emma men «boldy ediň» diýip daş zyňýanam welin, «günäkär-ä men, jebir çekenem sen bolýaň...»
Men şahyr däl. Ýone öňňin Palestinadaky bu zulum-sütemiň

pikirini edip otyrkam, tebigy ýagdaýda birdenkä şu setirler serimden geçdi:

*«Faraonlar ötdi-geçdi, ýatdan çykdy bireýyäm,
Bir dinozawryň ýaňy Gazada şindizem dik dur...»*

Dinozawlaryň zulmuna akyl ýetirmek mümkün däl. Sebäbi olary eldekileşdirip we aýyplap bolmaýar. Ysraýylyň ilateynyň azyndan on esse köp millionlarça adam Ysraýyly näletleýändigine garamazdan, bu soňky aparteid dinozawry şindizem agzyndan ölüm gusmagyny dowam etdirýär.

Ewolýusiýanyň atasy hasaplanýan Çarlz Darwin ähli janly-jandarlaeyň millionlarça ýylyň dowamynda umumy atadan ösüp-örñändigini teoriýalaşdyrypdyr.

Darwiniň pikiriçe ewolýusiýa ýoly bilen ýüzlerce ýylda adaptasiýa we kämilleşme mehanizmleri arkaly täze görnüşler döräpdir.

Adam ewolýusiýasy 12,5 million ýyl öñ emele gelen Driopitekden ilkinji Homo Sapiensiň orta çykan 650 müň ýyl çemesi öñki döwre çenli ýedi aýry tapgyra gabat getirilýär.

Eýsem adamlaryň sosial taýdanam ewolýusiýalaşandygyny öñe sürüp bolarmy? Munuň subutbamasy asyrlar boýy kämilleşdirenen we ince çemeleşilen sosial ukyl-başarnyklarymym?

Bu jemgyýetçilik ewolýusiýasy erkegiň haýsydyr bir aýaly kontrollýga alyp, öz jynsy meýillerini kanagatlandyrmagy ýaly hereketini soňlandyrdymy, ony düzgünleşdirip bildimi?

Kada-kanunkar şular ýaly medeniýetsiz we göräýmäge wagşyýana çemeleşmeleri gadagan etmek üçin taýýarlandymy?

Gürrüsiz, şu meseleler dürlü ýygnanyşyklarda şindizem jedeli edilýär.

Gazada kömege garaşýan ýonekeý ilata hüjüm. Sol bir wagtda 81 adam öldürüldi:

<https://t.co/7UDsaWg8Tk> pic.twitter.com/nyEfkeLFwV

– Independent Turkish (@TurkishIndy) February 29, 2024

Ikinji jahan urşundan soň täze genosidleriň öňuniň alynmagy üçin garjaşyk halkara kanunlary güýje girizildi.

Bu kanunlar bir ýurduň beýlekisi tarapyndan eksplutatirlemeginiň öňüni almak üçin taýýarlanypdy. Esasynda şeýtmek bilen ähli ýurtlara hormat goýulmalydy we her bir ýurda birmeňzeş görnüşde çemeleşmelidi.

Halkara kanunlaryň maksady hiç bir ýurduň başga bir ýurda agakyk etmezligini ýola goýmak üçin siwilizlenen jemgyyetleriň ýa-da ýurtlaryň arasyndaky gatnaşyklary düzgünleşdirmek we haýsydyr bir ýurduň bu halkara kanunlaryndan birini bozan ýagdaýynda düzeldiji profilaktiki işleriň geçirilmegini üpjün etmekdi.

Bu halkara kanunlaryň mazmuny BMG-nyň resminamalarynda öwran-öwran nygtalypdy we şol bir wagtyň özünde Ženewa şertnamasynyň düzgünlerinde-de görkezilipdi.

BMG-nyň 193 agzasy bar. BMG-nyň Howpsuzlyk Geňesiniň (HG) çykaran kararlaryny agza döwletleriň hemmesi ýerine ýetirmäge borçly. Ýöne BMG-nyň agzasy HG-niň özi barada çykaran 32 kararyny görmezlige saldy we bu bidüzgünciliklerden soňam hiç kim ondan hasap soramaga milt etmedi.

Ysraýylyň halkara hukugyň ýokardalygy äsgermezlik edip gelmegi eýýäm soňky 56 ýyl bări gaýtalanyp dur. Ýarym asyrdanam köp wagt.

Ysraýylyň halkara hukugy äsgermezlik etmeginiň onuň halkynyň hukuk boýunça ösmedikliginden, ewolýusiyasyny tamamlamanlygyndan, medeniýetleşmänliginden gelip çykýandygy netijesine gelip bilerismi?

Özüni ýakan amerikan esgeri «Amerikan goşun bölümleri Gazadaky tunellerde söweşýär» diýipdir:

<https://t.co/pz5jvtejD9> pic.twitter.com/yMyvux1wce

– Independent Turkish (@TurkishIndy) February 28, 2024

Geçen hepde hemmeleriň gürrüñini eden iki uly ölümü dünýäniň habar beriş serişdeleriniň diline düşdi.

Biri «Ysraýyly biz gurduk» diýen jöhit Rotşildler maşgalasynyň ýaşulysy baron Ýakob Rotşild.

Rotşild aýratynam «akýagyz dünýäniň» doga-dilegleri bilen soňky ýoluna ugradyldy. Beýlekisi-de «Palestina azatlyk!»

diýip, Ysraýylyň Waſingtondaky ilçihanasyň öňünde özünü ýakan amerikan esgeri Aaron Buşnell.

Aaronyň ölümü ýüz müňlerçe adamy oýlandyran, gynandyran ölüm boldy.

Elbetde, sionistik Ysraýylyň tarapdarlaryndan başgalaryny!..

Ysraýyl hökümətiniň press-sekretarlary başlyklaýyn, sionistler onuň ölümünü ýaňsylamak, sosial mediýada kemsitmek, masgaralamak, pese düşürmek bilen garşylady.

Ullakan başyna gidenlik we perwaýsyzlyk bar. Muny indi söz bilenem beýan edip bolmajak ýagdaýa geldi.

Iň bolmanda dymyp oňarsalarım, az-uçuk adamdyklarynyň alamaty saýsa bolardy welin, şolam ýog-a bularda!

Ysraýyl ähli hapalygy, betnamlygy bilen meýdanlarda jort atýar...

Bir tarapda şonça tehnologiá erk edip, beýleki tarapda-da beýle wagşyýanlygy nädip amala aşyryp bolýarka?

Bütin bu zatlardan soň berip boljak ýeke sowal galýar:

Ysraýylyň palestinalylara garşı ynsapsyz syýasaty we soňky ýetmiş ýyllap halkara hukugyň talaplaryna garşı özünü alyp barşy müňýylliklardan aşyp gelen dinozawra çalym edýärmi?

Dr. Halim GENÇOGLY,

Günorta Afrika Respublikasynyň Keýptaun uniwersitetiniň Afrika barlaglary bölümünüň ylmy-barlagçysy / @halimgencoglu

Duşenbe, 04.03.2024 ý. Publisistika